

eens haar aandacht te schenken aan d e r g e l i j k e zonderlinge (ik gebruik zeker niet een te sterk woord !) berichtgeving? Zoo treurig zijn de toestanden toch nog niet in ons land, dat zij zich in dezen niet van eenige objectief oordeelende, deskundige adviseurs zou weten te voorzien! ROEL HOUWINK.

R. KUITERT, Willem de Merode. Groningen, J. B. Wolters, 1928.

Dit boek wil, naar het voorwoord van den schrijver, als eerste van een serie voor de Nederlandsche litteratuur na 1900, een algemeene orientatie geven omtrent het werk van Willem de Merode. Het is bestemd voor alle belangstellenden in onze moderne litteratuur, inzonderheid voor hoofdakte-kandidaten.

Met eenig goed recht kan men zich afvragen, waarom men het werk van Willem de Merode koos om er deze serie mede te openen; de plaats immers welke het inneemt in het geheel onzer moderne letteren is niet van dien aard, dat de keuze zonder meer als gerechtvaardigd kan worden beschouwd. Een ernstiger bezwaar echter geldt de opvatting van den heer Kuitert, in de volgende bewoordingen van zijn inleiding neergelegd: „De taak van de onderwijzers eischt, dat ze niet alleen de schoonheid in vorm en gedachte (bedoeld wordt klaarblijkelijk „inhoud”; reeds deze begripsverwisseling is in hooge mate bedenkelijk !) kunnen beleven, maar ook, dat ze iets van de verstechniek weten. De schilder-leeraar wijst ook niet alleen op het wonder van het kunstwerk; hij onderzoekt met zijn leerlingen terdege op welke wijze het mogelijk is de geniale gedachte (sic! R.H.) te realiseeren: daarom de „taalkundige” opmerkingen.” Op de logika en de argumenteering van een en ander kan hier niet nader worden ingegaan, maar wel is het noodzakelijk even de consequentie aan te stippen van deze „taalkundige opmerkingen” en die consequentie is ongetwijfeld noodlottig voor des schrijvers zeer te waardeeren bedoelingen. Hij kweekt ermede niet anders dan eigenwijsheid en betweterij, die de ergste vijanden zijn van een aandachtige en toegewijde poëziegenieting. Wat ter wereld komt de leer van het contrapunt erop aan voor het zich verdiepen in Beethoven's Symphonieën; wat kan allitteratie af of toe doen aan de schoonheid van een gedicht? Het eenige, dat men met dergelijke formeel wijsheden bij den leek bereikt, is een afleiden van zijn aandacht naar bijkomstigheden, die voor hem eer de zin van het schoone vertroebelen dan dat zij zijn inzichten vermogen te verhelderen. De heer Kuitert zal toch de mogelijkheid tot schoonheidsontroering niet willen opofferen aan de zekerheid van een hier overbodige en nuttelooze feitenkennis? Dan ware alle aanleiding tot het beginnen van de voorgenomen boekenreeks immers reeds bij voorbaat vervallen; de onderwijzerspsyche pleegt met ontzag voor feitelijkheden maar al te rijkelijk te zijn voorzien!

ROEL HOUWINK.